

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Tertium

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtru[m] incestus sit determinata species luxuriæ? 9

urn:nbn:de:hbz:466:1-38803

trimonio contrariatur, in quantum violat matrimonij fidem, quam quis coniugi debet. Et quia ille qui est ardentior amator vxoris, facit contra bonum matrimonij, inhonestè eo vtens, licet fidem non violet: idè aliqualiter potest adulter nominari, & magis quàm ille qui est ardentior amator alterius mulieris.

Ad tertium dicendum, quòd vxor est in potestate viri, sicut ei matrimonio copulata: puella autem est sub potestate patris, sicut per eum matrimonio copulanda. Et idè alio modo contra bonum matrimonij est peccatum adulterij: alio modo, peccatum stupri. Et propter hoc ponuntur diuersæ luxuriæ species. De alijs autem ad adulterium pertinentibus, dicitur in tertia parte, cum de matrimonio tractabitur.

ARTIC. IX.

Verum incestus sit determinata species luxuriæ?

Ad nonum sic proceditur. Videtur, quòd incestus non sit species determinata luxuriæ. Incestus enim dicitur per priuationem castitatis. Sed castitati vniuersaliter opponitur luxuria. Ergo videtur, quòd incestus non sit species luxuriæ, sed sit vniuersaliter ipsa luxuria.

¶ 2 Præterea, In Decretis dicitur 36.* q. 1. quòd incestus est consanguinearum, vel affinium abusus. Sed affinitas differt à consanguinitate. Ergo incestus non est vna species luxuriæ, sed plures.

¶ 3 Præterea, Illud quod de se non importat aliquam deformitatem, non constituit aliquam determinatam speciem vitij. Sed accedere ad consanguineas, vel affines, non est secundum se deforme, aliàs nullo tempore licuisset. Ergo incestus non est determinata species luxuriæ.

SED contra est, quòd species luxuriæ distinguuntur secundum conditiones mulierum, quibus aliqui abutuntur. Sed in incestu importatur specialis conditio mulierum: quia est abusus consanguinearum.

vel

750
 sup ar. 1.
 cor. Et 2.
 d. 41. ar.
 4. q. 1. c.
 2. cor. Et
 m. 1. 15
 ar. 3. cor.
 36. q. 1. c.
 Lex illa
 præteris-
 torum, a
 med.

ar. 2. hu-
ius q.
ar. 1. et 6
huius q.

id habet
Valerius
l. 2. tit. 1.
s. 9. et est
de hone-
state ia-
mandi cū
necessa-
rijs.

s. 16. cir-
ca princ.
30. 5.

vel affinium, vt dictum est *. Ergo incestus est deter-
minata species luxuriæ.

RESPONDEO dicendum, quòd sicut dictum est *,
ibi necesse est inueniri determinatam speciem luxu-
riæ, vbi inuenitur aliquid repugnans vsui debito vene-
reorum. In vsu autem consanguinearum vel affinium
inuenitur aliquid incongruum commissioni veneræ
triplici ratione. Primo quidem, quia naturaliter ho-
mo debet quamdam honorificentiam parentibus, &
per consequens alijs consanguineis qui ex eisdem pa-
rentibus de propinquo originem trahunt: in tantum
quòd apud antiquos, vt Valerius * Maximus refert,
non erat fas filium simul cum patre balneari, ne sci-
licet se inuicem nudos conspicerent. Manifestum est
autem, secundum prædicta, quòd in actibus veneris
maximè consistit quædam turpitudine, honorificentie
contraria: vnde de his homines verecundantur. Et
ideo congruum est quòd talis commissio veneræ fiat
taliū personarum adinuicem. Et hæc causa vide-
tur exprimi Leuit. 18. vbi dicitur, Mater tua est,
reuelabis turpitudinem eius. Et idem postea dicitur
in alijs. Secunda ratio est, quia personas sanguine
coniunctas necesse est adinuicem simul conseruari.
Vnde si homines non arcerentur à commissione vene-
ræ, nimia oportunitas daretur hominibus vene-
ræ commissionis, & sic animi hominum nimis emol-
lesceret per luxuriam. Et ideo in veteri lege illa per-
sona specialiter videntur prohibita esse, quas neces-
se est simul commorari. Tertia ratio est, quia per hoc
impediretur multiplicatio amicorum. Dum enim
homo vxorem extraneam accipit, iunguntur illi
quodam speciali amicitia omnes consanguinei mo-
ris, ac si essent consanguinei sui. Vnde Aug. dicit
de Ciuitate Dei *, Habita est ratio rectissima chari-
tatis, vt homines quibus esset vtilis atque honesta
concordia, diuersarum necessitudinum vinculis nede-
rentur; nec vnus in vna multas haberet, sed singulas
spargerentur in singulos. Addit autem Aristot. quar-
tam

tam rationem in secundo Politic. quia cum naturaliter homo consanguineam diligit, si adderetur amor qui est ex commistione venerea, fieret nimius ardor amoris, & maximum libidinis incitium, quod castitati repugnat. Vnde manifestum est quod incestus est determinata luxuriæ species.

Ad primum ergo dicendum, quod abusus coniunctarum personarum maximè induceret corruptelam castitatis, tum propter opportunitatem, tum etiam propter nimium ardorem amoris, ut dictum est *. Et ideo antonomastice abusus talium personarum vocatur incestus. in corp. ar.

Ad secundum dicendum, quod persona affinis coniungitur alicui propter personam consanguinitate & communiam. Et ideo quia vnum est propter alterum eiusdem rationis, inconuenientiam facit consanguinitas & affinitas.

Ad tertium dicendum, quod in commistione personarum coniunctarum aliquid est quod est secundum se indecens & repugnans naturali rationi: sicut quod commistio fiat inter parentes & filios, quorum est per se & immediata cognatio. Nam filij naturaliter honorem debent parentibus. Vnde Philosop. * dicit in 9. de animalibus, quod quidam equus quia decens fuit ut matri commisceretur, seipsum præcipitavit, quasi præ horrore: eo quod etiam animalibus aliquibus inest naturalis reuerentia ad parentes. Aliæ verò personæ, quæ non coniunguntur secundum seipsas, sed per ordinem ad parentes, non habent ita ex seipsis indecentiam. Sed variatur circa hoc decencia, vel indecentia, secundum consuetudinem & legem humanam vel diuinam: quia ut dictum est *, vltius venereorum quia ordinatur ad bonum commune, subiacet legi. Et ideo, sicut August. † dicit quododecimo, de Ciuitate Dei, cap. 16. commistio fororum & fratrum quænto fuit antiquior compellente necessitate, tanto postea facta est damnabilior, religione prohibente. cap. 47. to 4. ar. 2 huius q. † c. 16. circa princ. to. 5.

AR-